

VOLKSKUNST

INSTITUUT VOOR VLAAMSE VOLKSKUNST

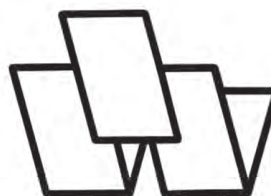
INHOUD

EDITORIAAL - Gebakken Peren	1
SPROKKELINGEN - Overlijden Staf Cogneau	6
WERKING IVV	7
Doe-Forum Volksdans	7
Kalender Activiteiten 50 Jaar	8
Slotactiviteit 50 Jaar IVV	9
DVD - 50 jaar dans in Vlaanderen	10
Fotowedstrijd	11
ADVERTENTIE	12
FLANDRIENS - Sieg Verbeelen	13
STREEKDRACHTEN	19
De Biedermeier-cultuur als element van mode en streekdracht	19
VERSLAGEN.	23
Weekeinde van 5 en 6 juli: Hoogdagen voor het Gildeleven	23
AANKONDIGINGEN	27
Kennismakingscursus Vendelen	27
Vendeliersverbroedering 2014	27
UNESCO	28
COLOFON	28

v.u. G. Laekeman,
Dorpsstraat 83, 9190 Stekene

INSTITUUT
VOOR
VLAAMSE
VOLKSKUNST

VLAAMS
DANSARCHIEF

*

VLAAMS
VENDELARCHIEF

*

STREEKDRACHTEN
COMMISSIE

JAARGANG 38
NUMMER 7
SEPTEMBER 2014

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT
VOOR DE STUDIE EN DE VERSPREIDING VAN DE
VLAAMSE VOLKSCULTUUR
Afgiftekantoor Lokeren 1 - P 706365

België
P.B.
9160 Lokeren 1
8/4264

VOLKSKUNST

UNESCO

Het IVV is geaccrediteerd door UNESCO als
expertisecentrum voor Immaterieel Cultureel Erfgoed

COLOFON

Volkskunst is het kwartaalblad van het Instituut voor Vlaamse Volkskunst.

Jaargang 38 - nummer 7 - september 2014

Aan dit nummer werkten mee:

Stefaan Haesen, Gert Laekeman, Johan Lambrechts, Marcel Oelbrandt, Jos Van Eyken en Henri Vannoppen.

Iedere auteur is inhoudelijk verantwoordelijk voor zijn of haar bijdrage.

Overname van artikels is toegestaan mits bronvermelding.

Het gewone abonnementsgeld voor 2014 voor personen bedraagt 15 euro. Buitenlandse abonnees betalen 20 euro. Verenigingen en organisaties kunnen zich abonneren voor 17,5 euro en ontvangen dan elk kwartaal twee gedrukte exemplaren. Voor 25 euro krijgt je groep daarnaast een gepersonaliseerde toegang tot de IVV-website. Daarmee kan je samenvattingen van dansen en vendelreeksen afhalen en *Volkskunst* in digitaal formaat.

Abonnementsgeld over te schrijven op bankrekening IBAN nr. BE14 4163 0794 5183, BIC code KREDBEBB van IVV vzw, Dorpsstraat 83 te 9190 Stekene, met vermelding van 'Volkskunst' en naam en adres van de abonnee.

Proefnummers van dit tijdschrift kunnen gevraagd worden aan:

IVV-secretariaat, Jubellaan 123, 2800 Mechelen, tel. 0496 593 523, e-post secretariaat@instituutvlaamsevolkskunst.be

Alle IVV-uitgaven kunnen besteld worden bij onze medewerker:

Paula Wouters, Herentalsebaan 73, 2240 Zandhoven, tel. 03 475 12 05, e-post bestellingen@instituutvlaamsevolkskunst.be

of via de IVV-website www.instituutvlaamsevolkskunst.be

EDITORIAAL

Gebakken Peren

Wat vond je van de zomer 2014? Wisselvallig? Dus eigenlijk een afspiegeling van het leven van elke dag. De peren hebben er in ieder geval niet onder geleden. Tussen de buien door reed IVV verder zijn ronde van Vlaanderen, van festival naar festival. Nu nog werken aan een mooie afsluiter van 50 jaar gestructureerde volkskunst in Vlaanderen.

Akkoord, we hebben maar even getranspireerd onder tropische temperaturen deze zomer. Toch hebben kwakkelzomers tal van voordelen. We zagen prachtige wolkenformaties. Er zijn minder wespen. Astma- en chronische bronchitispatiënten zien minder af van fijn stof. Hooikoortslidgers kunnen volop wandelen in de regenbuien. Nauwelijks tropische temperaturen: dat vermindert de kans op hevige onweders, windhozen en andere calamiteiten. Toch hier en daar wateroverlast. Vlaanderen zou het land van 1000 vijvers kunnen zijn. Alleen: daar zien we vanuit de lucht niet veel van. We proberen het water onder de grond te stoppen, en dat lukt niet altijd. Waterbeheer blijft een uitdaging.

Wat er ook van weze, peren zijn er genoeg. Door de jammerlijke politieke ontwikkelingen in Oekraïne zijn er nu zelfs te veel. Onze kersverse minister van landbouw (jawel, Joke Schauvliege) liet haar stem in het koor horen. Er is Europees geld nodig om de telers een hart onder de riem te steken. Ondertussen werden de eerste maatregelen genomen. Ongeveer 10% van de peren blijft aan de bomen hangen (1). Dat moet de prijs van de peer aantrekkelijk houden voor de producenten. Toch jammer. We zouden immers het economische prijs-volume gegeven ook in omgekeerde richting kunnen laten spelen. Prijzen mogen dan zakken op voorwaarde dat we een afzet garanderen. En creativiteit creëert mogelijkheden. Bepaalde ketens zetten hun klanten aan tot consumptie van peren. Door in eigen land te verkopen besparen de producenten alvast op vervoerskosten. Het bovendien nog een stuk vriendelijker voor het milieu (2). Dus eten maar, want onze peren mogen er gerust zijn. *Pyrus communis* L. is de wetenschappelijke naam. Maar laten we

- 1 http://www.gva.be/cnt/dmf20140829_01238356/schauvliege-bijna-tiende-vlaamse-perenproductie-wordt-niet-geoogst (geraadpleegd op 31 augustus 2014)
- 2 http://www.nieuwsblad.be/article/detail.aspx?articleid=blide_01235187 (geraadpleegd op 31 augustus 2014).

toegeven: *Conférence, Doyenne du Comice, Beurré Hardy, Triomphe de Vienne* en *Durondeau* klinken zoveel sierlijker. We zouden er met plezier in bijten. Perenjam is een mogelijkheid om wat de natuur ons biedt, ook in de winter op tafel te zetten (3).

Geen peren tijdens onze voortgezette ronde van Vlaanderen. Wel dans, muziek, vendelspel, kleurrijke kledij en tal van babbels over ons immaterieel cultureel erfgoed. Waar we ook neerstreken met onze tentoonstellingswand, overal voelden we sympathie. Aanwezig zijn en delen in de festival-vreugde heeft ons weer een en ander geleerd.

Peren en volkskunst: beide moeten aan de man en de vrouw gebracht worden. Peren zijn een nuttig consumptie-artikel. In welke mate moeten we ook denken aan technieken om Volkskunst te laten 'consumeren'? Net zoals nu voor de afzet van peren, heerst er bezorgdheid over de verspreiding van volkskunst. Peren zijn lekker, maar zeker geen levensnoodzakelijk voedsel. Dat geldt ook voor volkskunst. Het beleven doet deugd, maar lang niet iedereen beschouwt volkskunst als onmisbaar.

Bezorgdheid dus. Dat mochten we ervaren in Wuustwezel waar het jaarlijks Gildefeest van de Hoge Gilde raad der Kempen (HGK) plaatsvond. De indrukwekkende optocht van de aanwezige gilden lokte heel wat belangstelling. De weergoden openden een gedeeltelijk blauwe hemel in de namiddag, waardoor de competitie voor dans en vendelen in openlucht kon plaatsgrijpen. Sympatisanten aan onze stand brachten herhaaldelijk de toekomst ter sprake. Hoe maken we de werking van de gilden aantrekkelijk voor jonge mensen? Kinderen in heuse gilde-kledij

3 <http://kookrecepten.wordpress.com/2007/10/08/perenconfituur/>
(geraadpleegd op 31 augustus 2014).

AANKONDIGINGEN

Kennismakingscursus Vendelen

Op zaterdag 12 oktober 2014 staat een nieuwe 'Kennismakingscursus Vendelen' op het programma

Deze cursus wordt ingericht door de werkgroep Vlaams Vendelarchief van IVV en vendelen.net, onafhankelijk platform ter promotie van het vendelzwaaien. De cursus richt zich enerzijds tot personen die nog nooit hebben gevendeld en graag eens willen ervaren wat het inhoudt. Anderzijds zijn we op zoek naar beginnende vendeliers die hier op een halve dag de basis van het vendelen onder de knie krijgen. De voorbije jaren werden al ruim vijftig prille vendeliers ingewijd.

Inschrijven kan nu al op www.vendelen.net !

Vendeliersverbroedering 2014

Hoogstraten - zondag 30 november 2014

Naar goede gewoonte verzamelen de Vlaamse vendeliers zich op zondag 30 november 2014 in de veiling te Hoogstraten om te leren van elkaar en ervaring uit te wisselen. Naast de gebruikelijke sessies en het ronde tafelgesprek, besteden we sinds vorig jaar meer aandacht aan demonstraties. Heeft jou vendelgroep een reeks om te tonen aan vendelend Vlaanderen, dan horen we het graag. Aanmelden voor de demonstraties kan bij het Vendelarchief.

e-post: vlaamsvendelarchief@instituutvlaamsevolkskunst.be

is, dank zij Josée Elst en prof. Top hebben Cécile en ikzelf op een aangename manier kennis kunnen maken met de aloude tradities van de hedendaagse schuttersgilden in Vlaanderen en zuidelijk Nederland. In theorie en praktijk. En daar horen natuurlijk de lekkere hapjes bij!

Ik heb er niets over gelezen in de krant, en niets ervan gezien op TV. Werchter was belangrijker, en dus de moeite waard voor de media.. We waren goed op tijd thuis om de terugkerende Rockfans voor te zijn. Twee uurtjes later zouden we ons huis niet meer kunnen bereiken hebben.

Welke gilde won ten slotte de bronzen "d'n Um"? Dreigende onweerswolken zetten rond 19 uur de competitie stop. Er moest gekaveld worden. Kavelen is het voortzetten van de schietwedstrijd. Indien op de reguliere OLS-dag geen winnaar uit de bus is gekomen, gaat de afvalrace (kavelen) het weekend erna verder totdat een winnaar overblijft. Sint-Urbanus uit het Midden-Limburgse dorp Maasniel werd op zondagmiddag massaal en feestelijk ontvangen. In de finale toonde Sint-Urbanus zich sterker dan Schutterij Sint Monulphus en Gondulphus uit Maasmechelen. Volgend jaar zal Maasniel, een deelgemeente van Roermond voor de allereerste keer het OLS mogen inrichten.

Johan Lambrechts.

geeft een vertederende aanblik. Maar er is meer nodig om de jonge generatie te boeien. De Nederlandse Oud Limburgse Schuttersfederatie bouwde een website speciaal voor kinderen: de Sjöttesjoël. Wie inlogt komt op een interactieve webstek terecht. De bedoeling bestaat erin kinderen op een ludieke manier de schutterij te leren kennen (4). Het blijkt te werken, want er komen steeds meer kinderschutterijen (5).

Twee weken later streken we neer in Schoten om de wereld te beleven. Vanop onze stoel kregen we Mexico (*Compania de Danza Folklorica de la Ciudad de Mexico*), Peru (*Ritmos del Tiempo*), Spanje (*Francisco de Goya*), Servië (*Folklore ensemble Vila*), Taiwan (*Fang-shiang Dancing Theatre*) en de Verenigde Staten (*Brigham Young University uit Utah*) te zien. Volkskunstgroepen *Gelmel* en *Jan Pirrewit* (Schoten), *de Kegelaar* (Wilrijk) en *Reuzegom* (Leuven) zorgden voor de Vlaamse inbreng. Een Vlaanderen mocht naast de rest van de wereld staan. Iedere Vlaamse volkskunstgroep was zichzelf met groepsgedragen optredens. Een week lang mochten we mee genieten. De klanken van de slotavond op vrijdag 18 juli jl. zinderen nog na. De zes buitenlandse groepen kregen om zo te zeggen vrij podium, en dat hebben ze stuk voor stuk schitterend ingevuld met een enthousiaste nokvolle tent als stevige partner. Pakkende momenten ook toen het orkest van 'the Brigham Young University' het lied 'If I needed you' uit de 'Broken Circle Breakdown' aanhief en vlekkeloos vertolkte, of ook toen een koppeltje van Gelmel op een geniale eenvoudige manier Vlaanderen voor enkele momenten op het podium bracht tijdens de finale, smetteloos aan elkaar gespeeld door Paul Van Duren en zijn – voor de gelegenheid – internationaal orkest.

Duizenden mensen in Schoten: dat mag ons sterken in ons volkskunstgeloof. Wie Schoten miste, kreeg nog ruimschoots de kans om andere festivals bij te wonen. IVV kon met de reizende tentoonstelling niet overal tegelijk zijn, maar we deden toch een poging om weekeinde na weekeinde festivals te bezoeken. Zo was er op 9 en 10 augustus het internationaal folklore festival in Westerlo en Zoerle-Parwijs. Opnieuw kregen we een bijtijden exotisch dansmenu op ons rijkelijk gevuld bord. Groepen uit Brazilië (*Grupo de Bricantes do Paralelo 30*), Indonesië (*SMA Am-Azhar 4*), Slowakije (*Inovec*) en Ierland (*Ceoltoiri Kilkenny*) zorgden voor de internationale bijdrage. Vendelgroep *Ansfried* en volksdansgroep *Die Spelewei* (binnenkort 60 jaar jong) brachten Vlaanderen op het podium. Het programma was een illustratie van de grote verscheidenheid aan culturen. Ontroerende eenvoud was er ook met de kindergroep, begeleid

4 <http://www.sjottesjoel.nl/> (geraadpleegd op 31 augustus 2014).

5 Wassink J. Het Oud Limburgs Schuttersfeest. Immaterieel Erfgoed 2014; 3 (2): 19-23.

door een heus kinder-orkest. Ondertussen trok onze stand met de meer dan vier uur durende DVD herhaaldelijk te aandacht en gaf ruim de mogelijkheid tot netwerking.

Na Westerlo kwam het festival in Vosselaar op 16 en 17 augustus. Opnieuw kleinschaliger dan Schoten, maar daarom niet minder interessant als voedingsbodem voor het kloppend volkskunst-hart. Volkskunstgroep *Dophei* zorgde voor een indrukwekkende intro. De groep blies twee jaar geleden 50 kaarsjes uit en blijft Vlaanderen fris en energiek vertolken. Rustige country dansen uit Schotland (*Dunedin Dancers uit Edinburgh*), wisselden af met harmonische choreografie uit Tsjechië (*Ayfas uit Brno*) en ontstuimige omwentelingen uit Paraguay (*Paraguay Rekove uit Asunción*). Een programma om duimen en vingers af te likken!

Op de valreep kwam er nog het laatste IOV-festival in de reeks op zondag 24 augustus in Bonheiden. Volkskunstgroep *de Krekels* ontving groepen uit Cuba (*Companya Folklorica Camagua*), Frankrijk (*Cercle de Carhaix*), Oekraïne (*Yunist Podillya*) en de muziekgroep *Rättvik Spelmanslag* uit Zweden. Wie de hoogtepunten van het festival wil herbeleven kan terecht op de website voor de bestelling van een DVD (6). Ook het festival in Bonheiden was enkel mogelijk dank zij de inzet van een leger anonieme vrijwilligers. IVV is ook voor deze uitnodiging dankbaar.

6 <http://www.dekrekels.be/node/572> (geraadpleegd op 31 augustus 2014).

Top tot stand na een enquête van het Algemeen-Nederlands Verbond vzw. Deze organisatie wenste een beeld te geven van de tradities die leven in schuttersgilden, volkskunstverenigingen en groepen die opkomen voor de instandhouding van de regionale taal en cultuur, zoals de Limburgse vereniging Veldeke.

Welke tradities worden in Vlaanderen en zuidelijk Nederland beleefd, en in welke mate? Voor welke uitdagingen staat dit immateriële erfgoed vandaag? Wat merken de verenigingen daarvan en hoe gaan ze daarmee om?

Prof. Top vindt dat het moed vergde om deel te nemen aan de enquête. Zich vragen durven stellen over de eigen werking in verband met het in stand houden van tradities is niet gemakkelijk. Maar op langere termijn leidt het misschien tot een positievere houding tegenover het gildeleven. Spreken de jongeren immers niet over een fossilisering hiervan? Is dit terecht of onterecht? Wat was hiervan te merken tijdens de optocht op zondag?

Tijdens de optocht stapten heel wat jongeren mee. De reglementen van het gildeleven eisen dit ook. Elke schutterij dient vooraf gegaan te worden door een jongetje of een meisje met een groot bord, waarop de naam van de vereniging vermeld staat. Dit is de eerste taak die een jongere kan en moet uitvoeren in een schutterij. Zo hoopt men op een later lidmaatschap. Ook bij de muziekkorpsen stapten jonge mensen op. Maar bij de vaandrags, schutters, officieren, soldaten en geweerdraers is het zoeken naar jonge mensen.

Bij sommige muziekkorpsen en geweerdraers stapten ook dames mee in de optocht. Een mooi voorbeeld van de verschillen en overeenkomsten inzake de actuele beleving van de tradities in de verschillende streken van Vlaanderen en zuidelijk Nederland. Prof. Top is er door gefascineerd. “De taak van de vrouw staat weer eens ter discussie. Het doet me weer denken aan mijn jonge jaren toen de vrouw, eens gehuwd, thuis moest blijven en haar job opzeggen.” Bij de schuttersgilden laait de discussie nog steeds op. In sommige streken is de vrouw volwaardig lid, kan ze deelnemen aan koningsschietingen, kan ze zelfs een bestuursfunctie aanvaarden. In andere streken is dat niet mogelijk. Delikaat! Of onbegrijpelijk?

Zag ik op zondag nog verschillen? De kledij bijvoorbeeld. Alnaargelang de streek of de federatie is ze opvallend rijkelijk, ofwel heel sober. Is dat vanwege de volksaard of de rijkdom van de streek? Wat het antwoord ook

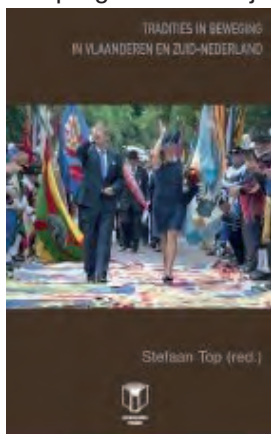
'Tradities in beweging in Vlaanderen en Zuid-Nederland' is een vervolg op 'Gildetradities – Een verhaal van beleving en herbeleving', een boek dat verleden jaar door LECA vzw (Landelijk Expertisecentrum voor Cultuur van Alledag) uitgegeven werd. Daarin zijn uitsluitend de resultaten van de enquêtes bij de Hoge Gilderaad der Kempen (40 gilden) en de Hoge Gildenraad van Brabant (4 gilden) in het lang en het breed besproken.

"Gilden bestaan al zeer lang", vertelde prof. Top. "Ze hadden vaak tot doel de bescherming van 'Outer, Heerdt en Troon'. Of in modern Nederlands: de kerk, de familie en het koningshuis. Was daar iets van te merken tijdens de praktijk op zondag?

Outer? Jazeker! De namen van de gilden verwijzen nog altijd naar heiligen die in een ver verleden centraal stonden in het volksgeloof. Een kleine greep uit de meest populaire namen: Sint-Sebastianus, Sint-Laurentius, Sint-Martinus, Sint-Hubertus, Sint-Jozef, Sint-Niklaas. Minder bekend zijn Gondolfus, Dyonisius, Salvius, Ansfried.

Heerd? Uit de enquête blijkt dat broederschap en verbondenheid nog altijd zeer hoog staan in het vaandel van de gilden. De familie is één van de steunpilaren hiervan. Maar dat sterke punt kan leiden tot problemen indien de rekrutering zich vooral tot de eigen familie beperkt.

Troon? Dit was een verrassing: het OLS staat onder de hoge bescherming van twee koningen: Willem-Alexander en Filip. Beiden staan ook, serieus en in vol ornaat, afgebeeld in het begin van het programmaboekje. Bij de

opening op zondag werd op hun beider gezondheid gedronken. Dat glaasje schuimwijn dronk ik graag leeg. En wat stellen we ook vast: op de kaft van het nieuwe boek over het gildeleven stappen Willem-Alexander en Maxima, statig tussen rijen gildebroeders en gildezusters.

'Tradities in beweging in Vlaanderen en Zuid-Nederland' kwam onder leiding van prof Stefaan

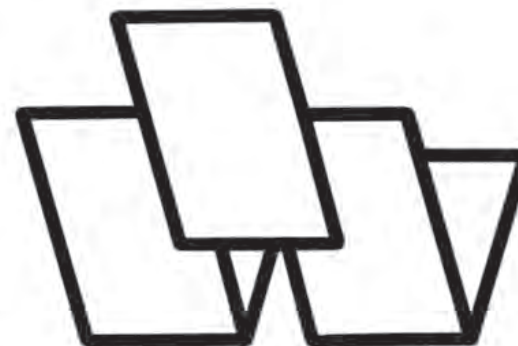
Tussendoor schrokken we niet voor terug voor een tijgersprong naar Bachten-de-Kupe, meer bepaald het openluchtmuseum Isenberghe. Het domein ligt wat verscholen op 10 km van Veurne en 25 km van Ieper. Wie op het einde van de dreef naast de Sint-Mildredakerk van Isenberghe de poort binnentreedt, ervaart een imposante rust, midden een heus mini-dorp. Museumdirecteur Marcel Messiaen verzamelt al meer dan 30 jaar wat onze groot- en overgrootouders dagelijks benutten als alaam en materiaal. Hij liet huizen reconstrueren en bouwde zo aan een mini-Bokrijk in het andere uiterste van Vlaanderen (7). Het museum draait met eigen middelen en heeft nood aan helpende handen en veel sympathie, net zoals onze peren.

Ondertussen trad Sven Gatz bijna geluidsloos aan als minister van Cultuur. Hij ontkent alarmerende berichten over een 'Grote Sanering' in het beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Media en Sport. De nieuwe minister wenst het vrijwilligerswerk te coördineren en te strijden tegen de regelgeving in het vrijwilligerswerk(8).

Hopelijk blijft het niet bij goede voornemens, anders zitten we als vrijwilligers (weer) met de gebakken peren.

Gert Laekeman

Voorzitter IVV

- 7 <http://www.uitinvlaanderen.be/agenda/e/openluchtmuseum-bachten-de-kupe/D8B4E6BF-9061-D08E-ED362917AC6927DC> (geraadpleegd op 31 augustus 2014)
- 8 http://www.gva.be/cnt/dmf20140828_01236823/sven-gatz-er-komt-geen-grote-sanering (geraadpleegd op 31 augustus 2014).

SPROKKELINGEN

Overlijden Staf Cogneau

Op woensdag 13 augustus overleed te Booischot voormalig IVV-lid Staf Cogneau op 86-jarige leeftijd. Op zaterdag 23 augustus nam volkskunstminnend Vlaanderen afscheid van deze uitmuntende volks(dans)muzikant. IVV betuigt haar medeleven met Lucia en de familie en vrienden van Staf.

Er is een naam, er is een land
dat als een brandmerk staat gebrand
diep in mijn vlees, diep in mijn bloed,
diep in mijn geest en mijn gemoed.

De Maas en Schelde van mijn lied
bevloeien 't oude stroomgebied
maar nu langs gaarden rijk beplant
van een toekomstig vaderland.

(Jos Van der Veken)

Na een lang en musicerend leven is van ons heengegaan

STAF COGNEAU

Volksdansmuzikant ten dienste van verschillende Vlaamse volksdansgroepen.
Muzikant bij de volkskunstgroep Boerke Naas in St.-Niklaas.

VERSLAGEN

Weekeinde van 5 en 6 juli: Hoogdagen voor het Gildeleven

Het is weekeinde. Rotselaar en Werchter worden overspoeld door duizenden muzikfans. Ze komen van overal. De media staan er vol van. Elk nieuwsbericht op radio en TV spreekt erover. Rock Werchter is aan de gang.

Tijdens ditzelfde weekeinde beleven de oude gilden ook een hoogtepunt in hun werking. Maar wat een contrast! Hierover niets in de media! Geen woord! Geen klank! Geen beeld!

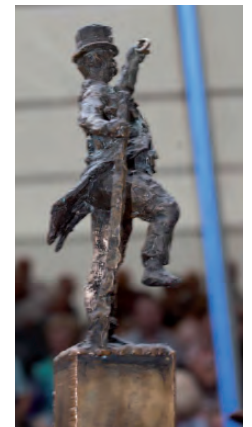
Er waren wel geen 60.000 toeschouwers voor de gilden, maar wel heel wat meer actieve deelnemers dan in Werchter. En allemaal vrijwilligers 'onbetaald', ook een contrast.

Op zaterdag 5 juli werd tijdens de kasteelfeesten in het kasteel van prins Simon de Mérode in Westerlo het boek "Tradities in beweging in Vlaanderen en Zuid-Nederland" voorgesteld en de volgende dag ging in de Nederlands Limburgse gemeente Grevenbicht-Papenhoven het Oud Limburgs Schuttersfeest door. De eerste keer, in 1876, in het Vlaamse Kessenich, dan telkens in een andere gemeente. Daar wordt voor gekampt! Of anders gezegd: op zaterdag leerde ik de theorie van het gildeleven, en op zondag werd dat in de praktijk omgezet.

Beide projecten kwamen tot stand dank zij de samenwerking tussen verschillende verenigingen. Over de landgrenzen heen.

Stefaan Top stelde het boek voor, een uitgave van het Algemeen-Nederlands Verbond vzw. Het bevat de resultaten van de enquêtes die de Hoge Gilderaad der Kempen, de Hoge Gildenraad van Brabant, de Noord-Brabantse Federatie van Schuttersgilden, Veldeke-Nederlands-Limburg en de Vlaamse Volkskunstbeweging in 2011 en 2012 hebben uitgevoerd.

Op zondag trokken 150 schuttersgilden door Grevenbicht-Papenhoven en schoten ze om de bronzen wisseltrofee - "D'n Um" - mee naar huis te nemen. 'n Um, wat is dat? 'Um' is afgeleid van de juichkreet van de glorieuze schutterij die het Oud-Limburgs Schuttersfeest wint: "Wae hebbe um!"

WERKING IVV

Doe-Forum Volksdans

Zaterdag 29 November 2014

Objectief

Een forum aangeboden aan volkskunstgroepen en individuele liefhebbers van volkskunst om kennis en vaardigheden uit te wisselen op de dansvloer.

Uitwerking

Op zaterdag 29 november stelt IVV een forum ter beschikking om:

- Eenvoudige gemeenschapsdansen aan te leren(1).
- Nog niet beschreven dansen te demonstreren.
- Choreografische meerwaarde aan bestaande dansen te tonen.
- 'Vergeten' dansen op het podium te brengen(2).

Iedere bijdrage wordt ingeleid teneinde korte achtergrondinformatie te verstrekken over het ontstaan, de doelstellingen en de eigenheid.

Vraag aan groepen

In hoeverre hebben groepen materiaal ter beschikking dat ze wensen en kunnen delen met een brede volkskunstgemeenschap?

Wat moet aan IVV bezorgd worden?

- De titel van de dans(en).
- Een korte situering op papier.
- Een schatting van de benodigde tijd voor demonstratie of aanleren.
- Orkest ter beschikking of niet.
- De muziek van de dans(en) teneinde muzikanten de gelegenheid te bieden mee te begeleiden.
- Een beschrijving op papier is welkom maar niet verplicht. Graag een toestemming om de dansen op beeld vast te leggen.

- 1 Het gaat over nog niet beschreven dansen die vlot kunnen aangeleerd worden of gemeenschapsdansen die recent werden uitgegeven en nog niet breed verspreid.
- 2 Het gaat over beschreven dansen die momenteel weinig gedanst worden of verspreid zijn in de groepen.

Afbeelding 3.

Op het schilderij 'Bezoek aan het naaiatelier' krijgen we het verschil tussen de streekdracht en de mode. De meesteres van het naaiatelier draagt de lange vleugelmuts en de rode-groene schouderdoek, de burgerdame draagt de hoed.

Afbeelding 4.

David De Noter (1825-1875) uit Gent vestigde zich te Brussel. Hij schilderde 'Keukeninterieur' in 1843. De man bij de tafel draagt de zwarte culotte of kniebroek en de rode jas.

Besluit:

Tentoonstellingen van schilderijen en van kledingstukken uit de Biedermeierperiode zijn belangrijk voor de geschiedenis van de mode en van de streekdrachten. Ze kunnen ook gebruikt worden bij de reconstructie van kledij voor volkskunstgroepen en bij activiteiten in het kader van de publieksgeschiedenis.

Noten:

(1) Art. Biedermeier - Standaard Encyclopedie, 1970, deel 2, p. 289.

K.VAN ISACKER. Mijn land in de kering 1830-1980. Deel 1/1830-1914. Antwerpen-Amsterdam, 1978, p. 24-30.

(2) Modemuseum Hasselt. Collectie 01. Historisch overzicht 1780-2000. Tentoonstellingsgids.

(3) De Radermakers Collectie. Een romantische kijk. M-Museum Leuven. Catalogus, 143 p.

Praktisch

Wanneer?

Zaterdag 29 november 2014 van 14 tot 17 uur

Waar?

Zaal 'de Klavers': Sint-Andriesstraat 4, 9111 Belsele

Wie?

Alle geïnteresseerde volkskunstgroepen en individuele belangstellenden.

Bredere situering

Na het 'Doe forum' volgt de prijsuitreiking van de fotowedstrijd (tussen 17 en 18u), een breugelmaal (vanaf 18u) en een volksdansbal (vanaf 20u) (zie aankondiging verder in deze *Volkskunst*).

Contact

*Gert Laekeman, Dorpsstraat 83 – 9190 Stekene
0475 96 01 21
voorzitter@instituutvlaamsevolkskunst.be of
gert.laekeman@pharm.kuleuven.be*

■ ■ ■

Kalender Activiteiten 50 Jaar

Stekene: Mossel Feast Reintje Vos

*zaterdag 4 en zondag 5 oktober 2014
met tentoonstelling en verkoopstand*

Belsele: Slotactiviteit in De Klavers

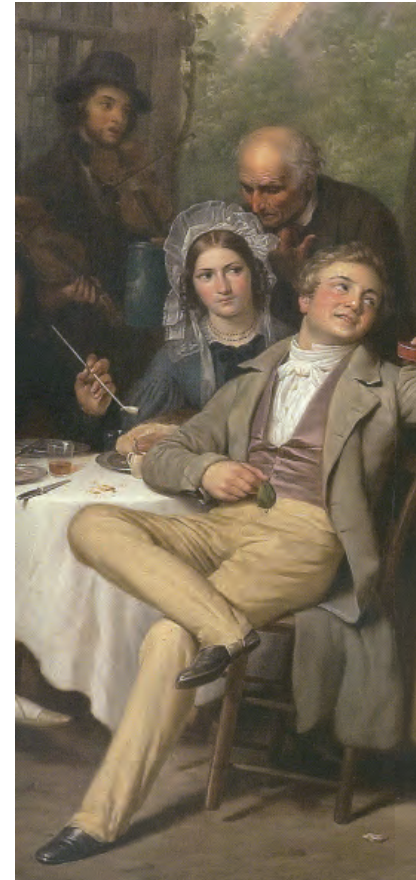
*zaterdag 29 november 2014
met tentoonstelling en algemene vergadering*

Hoogstraten: Vendeliersverbroedering

*zondag 30 november 2014
met tentoonstelling en verkoopstand*

■ ■ ■

en Ferdinand De Braekeleer (1792-1883) in Antwerpen waren de basisleggers van deze huiselijke schilderijen.

Afbeelding 1.

Basile De Loose (1809-1885) was afkomstig uit Zele, maar vestigde zich in Brussel. Het schilderij 'Dorpsfeest' uit 1838 geeft een degelijk beeld van een mannenkostuum van een Biedermeier met pantalon, hemd, vest en jas.

Afbeelding 2.

De kinderkledij kwam prachtig aan bod in 'Wafels bakken' uit 1853. Het kleine meisje draagt een witte muts en een rode jak. De oranje voorschoot is opgeschort.

Sommigen trekken het begrip Biedermeier door tot 1870. We zitten dan in de tijd van het realisme (1).

2. Restauratie, liberalisme en nationalisme

De Oostenrijkse kanselier Metternich voerde de Restauratie door in de periode 1815-1830. Het Ancien Régime werd hersteld. Men deed dat de Franse Revolutie (1789) er niet geweest was. Dezelfde bewuste elite, die terug wou naar vroeger, kreeg tegenwind van de jongere generatie, die het liberalisme met zijn persvrijheid en zonder censuur en het nationalisme - denk maar aan de eenheidsbewegingen in Duitsland en Italië - voorstond. Frans Schubert is de bekendste componist in Oostenrijk. Heinrich Heine is de man van de romantiek met het gedicht 'Die Lorelei'. August Heinrich Hoffmann von Fallersleben schreef 'Das Lied der Deutschen'. Het liberalisme en het nationalisme gingen samen met de romantiek o.a. in de schilderkunst.

3. De Biedermeier-mode kwam na de Empire-mode

Op 3 maart 2010 bezocht ik in het Modemuseum van Hasselt de expo 'Historisch overzicht 1870-2000'. De afdeling Empire en Biedermeier 1800-1850 gaf een beeld van de mode in deze periode. Met de Franse Revolutie verdween de decadente hofmode. Napoleon I streefde naar de macht van de Romeinse keizers. Daarbij kwam een nieuwe mode, de Empire mode gebaseerd op de klassieke oudheid. De natuurlijke vormen van het lichaam werden opnieuw gerespecteerd en de opvullingen verdwenen volledig. De witte, hoog getailleerde, voetlange 'robe chemise' was het typevoorbeeld. Vanaf 1830 had de preutse burgerlijkheid zijn invloed op de mode. We zaten dan bij de ethos en de waarden van de Biedermeier. De japon werd hooggesloten en de taille zakte weer naar het midden en werd met een korset opnieuw ingesnoerd. Zo ontstond de Biedermeiermode met de grote schapenboutmouwen. Om de rok het gewenste volume te geven, droeg de vrouw verschillende onderrokken over elkaar. Door de industriële revolutie is de heer een hardwerkende burger geworden. Soberheid en kwaliteit stonden voorop. Het mannenkostuum bestond uit jas, vest en broek. De vest geeft door kleur en materiaal de sociale status aan (2).

4. Romantische schilderijen in Museum M te Leuven

De expo 'Een romantische kijk' liep in het Museum M te Leuven van 23 juni tot 4 september 2011. De expo bestond uit de privécollectie van Jef Rademakers en gaf een overzicht van de Nederlandse en Belgische romantische schilderkunst. Jean-Baptist Madou (1796-1877) in Brussel

Slotactiviteit 50 Jaar IVV

Instituut voor Vlaamse Volkskunst

Zaterdag 29 november 2014
Sportcentrum De Klavers
Sint-Andriesstraat 4
9111 Belsele (Sint-Niklaas)

Volksdansbal
vanaf 20 uur: 3 euro - voor iedereen

Breughelfestijn

van 18 tot 20 uur: 28 euro
Inschrijving verplicht - toegang bal en receptie inbegrepen

Receptie & Prijsuitreiking fotowedstrijd
van 17 tot 18 uur: op uitnodiging

Doe-Forum Volksdans

van 14 tot 17 uur: gratis toegang voor iedereen

Algemene Vergadering IVV vzw
om 10u30: enkel voor leden

Informatie en inschrijvingen:

www.instituutvlaamsevolkskunst.be
Secretariaat: Jubellaan 123 te 2800 Mechelen
secretariaat@instituutvlaamsevolkskunst.be
+32 496 593523

Verantwoordelijke uitgever: Gert Laekeman, Dorpsstraat 83, 9190 Stekene

DVD - 50 jaar dans in Vlaanderen

Tijdens de voorbereidingen voor 50 jaar IVV werden in de Raad van Bestuur een hele hoop ideeën geformuleerd voor mogelijke activiteiten en elementen voor de viering. Toen het idee van een tentoonstelling vaste vorm begon te krijgen, werd er gezocht naar een visuele attractie voor de stand. Al snel kwam Hugo op de proppen met het voorstel om 5000 jaar dans weer te geven in een presentatie van een kwartiertje, kwestie van de toeschouwers niet te lang vast te kluisteren aan het scherm. Om hiervoor het nodige materiaal te verzamelen, werden alle groepen uit het land aangeschreven met de vraag naar videomateriaal met dansen en vendelreeksen uit onze bundels. Hugo ging aan de slag met het in grote getale verzamelde materiaal en monteerde in recordtempo zo'n 70 dansen tot een beeldband van meer dan 4 uur. Bedoeling was om daaruit een selectie te maken van een vijftiental minuten.

Tijdens de persconferentie op 2 februari en de aansluitende activiteit van Reintje Vos in hun Vossenhol, werd de volledige montage gedraaid bij wijze van proef. Een zeer geslaagde proef want het beeldmateriaal bleek erg in trek! We besloten om bij de volgende tentoonstellingen de volledige montage te tonen en ook daar werd dit groot succes.

De eenvoudige conclusie was dat er interesse is voor een dergelijke montage: een overzicht van 50 jaar dans in Vlaanderen. De beslissing om deze DVD uit te geven, bleef dan ook niet lang uit. Tegen onze slotactiviteit hopen we dit studiewerk voor te kunnen stellen aan het 'grote' publiek. Naast het beeldmateriaal zal ook het originele materiaal uit de bundels worden opgenomen.

De voorintekening zal starten in het najaar. Wil je graag op de hoogte gehouden worden, stuur dan een berichtje naar het IVV Secretariaat (gegevens achteraan in de colofon).

Stefaan Haesen
Secretaris IVV vzw

STREEKDRACHTEN

De Biedermeier-cultuur als element van mode en streekdracht

Dr. Henri Vannoppen

1. De term Biedermeier

De Biedermeier-periode gaat van 1815 (het Congres van Wenen) tot volgens de enen 1848 (het revolutiejaar) en volgens de anderen tot 1870. De term Biedermeier werd vooral gebruikt in Duitsland en Oostenrijk. De Biedermeierstijl was een reactie op de Empirestijl. Men legde bij de Biedermeier de nadruk op de huiselijkheid, op de vriendelijke vormen en de nationale ornamenten. De term Biedermeier wordt naast de meubelkunst ook gebruikt voor de typische bourgeoisiecultuur van 1815 tot 1870. Daarbij past ook de levensopvatting van liefde voor orde, aandacht voor het kleine en concrete en voorliefde voor het vriendelijke, 'gezonde' en normale. Dat alles wordt overgoten met een sausje romantiek.

De Biedermeier vonden we ook terug in Vlaamse steden zoals Brussel, Antwerpen en Gent. De Biedermeier schuwde de veranderingen omdat ze zijn gewoonten stoorden. Men wou een welvarend leven en een stabiele maatschappij. Johanna Courtmans-Berchmans (Mespelare 1811 - Maldegem 1890) gaf de ethos van de Biedermeier schitterend weer in haar roman 'Moeder Daneel' van 1868, het loflied en de bijbel van de kleinburgerlijkheid. Het huiselijk geluk is volgens haar het enige ware geluk op aarde. Geen nutteloze opschik, geen verkwisting, geen schulden maken. Deze deugden kon men volgens de schrijfster alleen in de veiligheid van de gezinswoning leren en bewaren, want de wereld daarbuiten was een bedreiging voor degelijkheid. Johanna Courtmans-Berchmans behoorde tot het liberaal Vlaamsgezinde kamp, dat sterk de nadruk legde op het belang van het onderwijs in Vlaanderen. De meeste Biedermeiers hielden zich verre van het politieke en maatschappelijke debat. Ze trokken zich terug in hun eigen privébestaan. Ze waren tevreden met hun burgerlijk bestaan.

De naam Biedermeier zou komen van Gottlieb Biedermaier, de in het humoristisch tijdschrift 'Fliegende Blätter' optredende schoolmeester uit Zwaben. In Frankrijk sprak men niet van Biedermeier-stijl, maar wel van de Louis-Philippe-stijl naar de Franse koning van 1830 tot 1848.

Jozef Simons schreef ook heel wat liedteksten die in het Vlaamse zangrepertorium bijzonder populair waren. 'Susa Nina' en 'Kempenland' werden door hem geschreven".

Over deze prijs lees ik dat de Marnixring 'Voorkempen Pater Stracke' zijn doelstelling 'het bevorderen van de Nederlandse taal en cultuur over staatsgrenzen heen' concreet vorm wil geven. Daarom wordt de prijs toegekend aan een persoon of vereniging die zich op cultureel, sociaal of economisch gebied bijzonder verdienstelijk heeft gemaakt en zo onze jeugd tot inspirerend voorbeeld dient.

Zeer fier is Sieg over zijn erelidmaatschap van CIOFF. Hij was praktisch van bij de stichting ervan lid van de Raad van Bestuur. Als Vlaming kon hij door zijn talenkennis orde scheppen in de Babelse taaltoestanden die er heersten. Is er een beter middel om Vlaanderen te 'promoten'?

Johan

Augustus 2014.

Fotowedstrijd

Naar aanleiding van het 50 jarig bestaan, richt het Instituut voor Vlaamse Volkskunst • IVV vzw in samenwerking met Fotoclub Close-Up een fotowedstrijd in. Het thema van deze wedstrijd is 'Volkskunst'.

Prijsuitreiking

De winnaars worden bekend gemaakt tijdens het evenement van IVV op 29 november.

Alle deelnemers zullen hiervoor een uitnodiging ontvangen.

De winnaars worden beloond met cadeaucheques

- 1ste prijs t.w.v. 100 €
- 2de prijs t.w.v. 50 €
- 3de prijs t.w.v. 25 €

Elke deelnemer kan slechts één prijs winnen per categorie.

De winnende foto's en een selectie van de inzendingen zullen worden tentoongesteld 29 november 2014 met vermelding van de naam van de deelnemer. De winnaars zullen ook bekend gemaakt worden in ons tijdschrift en op de website <http://www.instituutvlaamsevolkskunst.be>.

Reglement

Volledig reglement en inschrijvingsformulier af te halen op:

<http://www.instituutvlaamsevolkskunst.be/fotowedstrijd50jaar>

ADVERTENTIE

Jan De Maertelaere bvba

the best bobbins in the world

Welkom op onze nieuwe website

www.bobbins.be

Jan De Maertelaere bvba
Bedrijvenlaan 12 | B-9080 Lochristi | Belgium
T 0032 (0)9 230 67 18 | F 0032 (0)9 232 11 75
jan@bobbins.be

verontschuldiging. "Ik kon mijn werk zelfstandig organiseren en mijn vakantieperiodes plannen naar eigen goeddunken." Ook hier stond Gustel achter haar man. Het zal zeker niet altijd gemakkelijk geweest zijn dat alle vrije tijd naar de volkskunst-hobby ging!

De microbe van de volkskunst werd wel doorgegeven aan de kinderen en kleinkinderen. Hello!Schoten, Gelmel en Smoutpeerke zullen er wel bij varen. Maar of die microbe doorgegeven werd door de vader of de moeder heb ik niet gevraagd.

Heeft Sieg ooit officiële erkenning gekregen voor zijn bijdrage tot de volkskunst in Vlaanderen en in de Wereld? Ik vraag het hem.

"Ja, ik heb vorig jaar in Schoten de Jozef Simonsprijs gekregen. En ik ben ook erelid van CIOFF, een titel die maar zelden toegekend wordt."

De Marnixring 'Voorkempen Pater Stracke' reikt om de 2 jaar de Jozef Simonsprijs uit. Hiermee wil de ring blijvend eer betonen aan de belangrijke auteur uit de Voorkempen. Jozef Simons? Deze schrijver en dichter is vooral bekend van zijn roman 'Eer Vlaanderen vergaat'. Dit boek wordt door velen beschouwd als een van de belangrijkste Vlaamse bijdragen tot de Europese literatuur over de 'Grote Oorlog'. Het lot van de Vlaamse soldaten aan het IJzerfront tijdens Wereldoorlog I is er op indringende wijze beschreven. Recente heruitgaven maken duidelijk dat de roman ook de hedendaagse lezer aanspreekt.

het festival van Schoten, van CIOFF, van Interfolklore, de schat van het Vlaamse dans- en muziekmateriaal in contact brengt met de buitenwereld, niet alleen in Antwerpen, maar over de hele wereld.

En of de buitenlanders van onze dansen houden. "Wij zijn jaloers op jullie figuurdansen", zei een Oost-Europese dansleider hem eens. "Wij hebben alleen maar passen en moeten ons heil zoeken in choreografie om van een dans iets moois te maken".

Hier wagen we ons dan weer op het heikele domein van wat kan en mag bij voorstellingen van oude dansen. Volgens Sieg mogen dansen wel aangepast worden, maar hierin mag men niet te ver gaan en zeker niet toegeven aan de wensen van het publiek dat spektakel wil zien. Met al die aanpassingen moet men zo dicht mogelijk bij de authenticiteit van het archiefwerk blijven. Natuurlijk mogen er ook nieuwe creaties getoond worden, maar er moet nog plaats blijven voor de traditie. "En vergeet niet", besluit hij dit hoofdstukje: "het publiek merkt het wanneer een groep goedkoop commercieel succes zoekt".

In al die lange en vele jaren stond Gustel aan zijn zij. Achter elke succesvolle man, staat een sterke vrouw. Zo klinkt het gezegde. Bij de Verbeelens is dat niet anders. Sterker nog: soms was het Gustel die de show stal. Ze stichtte in 1968 de kindergroep "Jan Pirrewit" die ze twintig jaar lang leidde en waarmee zij naar bijna alle Europese landen, Oost-Europa inbegrepen, en zelf naar Porto Rico trok. Ze was zeer nauw betrokken bij de werking van het Festival in Schoten. 40 jaar lang was ze gids, 50 jaar gastouder.

Steeds steunde ze haar man bij zijn werk als lid van de Raad van Bestuur van de toen pas gestichte Internationale Raad voor Folklorefestivals en Volkskunst, CIOFF. 10 jaar lang leidde hij de Juridische Commissie ervan en later stichtte hij CIOFF BELGIE en CIOFF Vlaanderen, waarvan hij nog steeds de secretaris is.

IN 1969 stichtte hij Interfolklore, waarvan hij dertig jaar lang voorzitter bleef. Interfolklore, de latere Vlaamse Volkskunstgemeenschap, groepeerde groepen die de Vlaamse volkskunst wilden tonen op buitenlandse festivals. Hier werkte hij dan weer nauw samen met Sus Geens. Het Vlaams Dansarchief en het IVV zorgden voor een rijke bron van Vlaamse dansen die door onze groepen konden getoond worden in heel de wereld. Ook buiten Europa, in Noord- en Zuid-Amerika, Afrika, Azië en Oceanië.

"Nu had ik wel geluk dat ik op mijn werk bij GM de mogelijkheid had om werk en hobby te combineren", zegt hij zachtjes. Een beetje

FLANDRIENS

Sieg Verbeelen

Er zijn nog zekerheden in het leven. Bezoek je tijdens de maand juli het kasteel van Schoten, dan ontmoet je zonder twijfel Sieg Verbeelen en zijn echtgenote Gustel.

Dat kan zijn wandelend in het mooie park rondom het kasteel, pratend met vrienden, maar ook, zoals vandaag in de rustige omgeving van het danscafé. De klanken van de namiddagoptredens zinderen nog na. In de zithoek speelt de IVV-film over de Vlaamse volksdansgroepen. Het danscafé is nu zeker de ideale plaats voor een gesprek over het levenswerk van Sieg en Gustel.

Bij een pintje en een tas koffie stel ik de enige vraag die ik had voorbereid: Hoe is volksdans in je leven gekomen?

Zeer snel kwam de eerste verrassing in het gesprek: Sieg heeft niet altijd in Schoten gewoond! Hij bracht zijn jonge jaren door in Heide-Kalmthout. Nabij de heide, in de bossen. De oorlog was juist voorbij. Er heerste in Vlaanderen een nieuwe sfeer, helemaal Amerikaans gericht. Opjagende muziek, nieuwe dansvormen, nieuwe mode, ... Heel wat jongeren waren hiermee niet tevreden en zochten een zinvolle ontspanning. Zij vonden mekaar tijdens cultuuravonden, tijdens wandelingen, op

volksdansavonden en –namiddagen. Vooral de meiboomplantingen spraken tot de verbeelding.

In de vijftigerjaren kreeg Sieg, zoals alle jonge Vlamingen en Belgen van toen, een gratis treinticket om ons leger te versterken. Hij werd richting Duitsland gestuurd. Niet ver over de grens: Aken. Als je in die periode van koude oorlog je vaderland moet verdedigen, blijft er niet veel tijd over om te dansen. Toch bleef de liefde voor de volkskunst meer dan sudderen en hij vond die gelegenheid bij de VHS Aachen, de Volkshochschule in Aken, de groep van de te vroeg ontvallen Paul Theuer. Weer een verrassing!. VHS ken ik ook. Met Reuzegom was ik tussen 1965 en 1980 vijfmaal op bezoek in Aken.

In die groep ontdekte hij ook die andere liefde, de liefde met hoofdletter L!. Neen, het werd niet Roosmarijntje roden mond of Annemarieke met je haren in de wind, maar wel Gustel. Het was helemaal niet moeilijk voor Sieg en Gustel om zich op de dansvloer aan te passen aan mekaar. In Duitsland en Vlaanderen werden immers dezelfde volksdansen uitgevoerd: Duitse, Skandinavische, ...

Gustel volgde Sieg naar Vlaanderen, ze trouwden, en ja, door de komst van kinderen zou er ook weer niet veel tijd overblijven om te dansen, zou je zo denken. Niet zo in de familie Verbeelen! Het begon nu pas echt: 1958 - Wereldtentoonstelling op de Heizel. Oh zo belangrijk voor de ontwikkeling van onze volkskunst. In mijn gesprekken met andere “flandriens” kwam het meerdere keren naar boven. Ik denk aan Dree Pauwels, aan Andrea Sterck. Voor de eerste keer brachten Vlaamse volkskunstgroepen een uitsluitend Vlaams programma. Ook Sieg kwam onder de indruk van het prachtige spektakel van de Oost-Europese staatsensembles. Hij danste toen bij de groep Uilenspiegel waar hij Sus Geens leerde kennen.

“Ik ben nog altijd onder de indruk van zijn zin voor initiatief”, zegt Sieg. “Hij kwam steeds te voorschijn met nieuwe ideeën. Hij had een onrustige geest die altijd iets nieuws wou beginnen. Een energie dat die man had! Ik ken niemand die zich hiervoor zo kon inzetten. Detaillist die hij ook was, kon hij alles ook realiseren en mensen ervoor begeistere. Maar onrustige geesten laten die ideeën dan soms ook in de steek. Ook dat was Sus.”

Sus en Sieg zochten een manier om de kwaliteit van de Vlaamse dansgroepen op een hoger peil te brengen. Ze dachten hiervoor aan een tornooi waarin enkel Vlaamse dansen gebracht werden. Ze zagen het groots en zochten een geschikte maar vooral een prestigieuze, een attractieve en artistieke plaats waar dit kon doorgaan. Het werd het kasteel

van Schoten. In Theo Bresseleers vonden zij de geschikte voorspreker voor hun idee.

We zijn nu 56 jaar later. Wat er van die eerste “Kempense Volksculturele dagen” geworden is, moet ik hier niet beschrijven.

“In 1960 nam ik met de volkskunstgroep Uilenspiegel deel aan de ‘Europäische Trachtenwoche’ in het Duitse Neustadt aan de Oostzee.”, vertelt Sieg. “Ik kwam zo enthousiast terug van die week volkskunst dat ik mijn voorstel, de “Dagen” uit te breiden tot een echt internationaal volksdansfestival, kon doen aannemen. Het huidige “Hello!Schoten” is uitgegroeid tot een van de grootste folklorefestivals in de wereld, met jaarlijks 20 000 tot 25 000 bezoekers en 500 vrijwillige medewerkers. Het is ook veruit het oudste folklorefestival in België.

En fier voegt hij nog dit eraan toe: het Wereldfestival is trouw gebleven aan het oorspronkelijk doel van het tornooi van de “Kempense Volksculturele Dagen. En dat was: het cultureel en artistiek peil van de Vlaamse volkskunstgroepen opwaarderen door hen in contact te brengen met het beste wat het buitenland te bieden heeft. Zo treedt er bij elke vertoning telkens een andere Vlaamse groep op. Cijfers kent Sieg ook van buiten: “in totaal traden 86 Vlaamse volkskunstgroepen, gilden en vendeliërskorpsen op in Schoten. Sommigen verschillende keren. Dit betekent dat nagenoeg elke folkloregroep in Vlaanderen die een podiumprogramma heeft, aan het festival heeft deelgenomen”.

Maar de mooiste herinneringen heeft Sieg aan de innige contacten en vriendschapsbanden die tijdens de festivalweken ontstaan. Zij zijn vaak blijvend en leiden tot wederzijds begrip en respect voor andere culturen. Deze vriendschappen blijven in veel gevallen jarenlang duren. “Wij ontmoeten nu nog altijd jaarlijks de mensen van de groep van Aken,” zegt Sieg.

Is er iets mooiers dan deze vriendschappen, ontstaan uit muziek en dans? Ja, roepen de sportlui waarschijnlijk: de voetbal, de Ronde van Frankrijk, de tennis, ... Ja, gillen de festivalbeesten van Werchter, en Hasselt ... Ja, zullen de facebookmaniakken op hun laptop schrijven ... enzovoorts. Maar toch, ik daag ze allemaal uit om eens een week gastgezin te zijn op een volkskunstfestival. Ze zijn waarschijnlijk verkocht na enkele uren en zullen snel Siegs mening delen!

Pratend met Sieg mis ik in hem de bewogen dansleider, de man van het archiefwerk, de man die ten velde trekt om dansen en liederen te noteren. Dat was niet aan hem besteed. Hij treedt echter wel naar voren als de organisator die op zijn manier en met de middelen die hij heeft met